

ЗВІТ

про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0048-18
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Маріупольський державний університет
ID ОП у ЄДЕБО	26593428
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Туризм
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	

Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Керівник експертної групи	Архипова Людмила Миколаївна
Члени експертної групи	Бочарова Юлія Геннадіївна, Агарков Марко Васильович
Залучений представник роботодавців	Не залучався
Спостерігачі	Не залучався
Дати виїзду до ЗВО	20.11.2019
Посилання на програму виїзду експертної групи до ЗВО	Додається до звіту
Дата надходження звіту до Національного агентства	
Відомості щодо наявності зауважень ЗВО до звіту, посилання на них (за наявності)	

1. Призначення звіту

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми (ОП), що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Акредитація ОП є процедурою зовнішнього забезпечення якості, основною метою якої є отримання достовірної інформації про якість освіти за певною ОП, а також надання порад із її удосконалення. Процедура акредитації передбачає самооцінювання ОП, її оцінювання експертною групою, включаючи відвідування ЗВО, та прийняття рішення щодо акредитації Національним агентством.

Процедура акредитації проводиться відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/3385. Для обґрунтування аналізу та розуміння змісту критеріїв експерти також ураховують затвержені Національним агентством інструктивні документи.

Цей звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості ОП. Звіт призначений як безпосередньо для ЗВО, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і ЗВО. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

наявні

виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

відсутні

Обґрунтування (не більше 3000 символів)

Недостовірних відомостей, поданих для акредитації документах, не виявлено.
Під час виїзду на місце проведення експертизи закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили б проведення акредитаційної експертизи, не здійснювалось.
Під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється - не встановлено.

3. Резюме

У цьому розділі експерти викладають свої загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям акредитації, підсумок сильних сторін та позитивних практик, а також слабких сторін програми і рекомендацій з їх удосконалення. Резюме має у конденсованому вигляді відобразити зміст звіту; читач повинен бути спроможним зрозуміти загальні висновки експертної групи, прочитавши цей розділ.

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям:

Освітньо-професійна програма “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, забезпечує підготовку висококваліфікованих фахівців з туризму, здатних проваджувати ефективну туристичну діяльність та забезпечувати відповідний рівень конкурентоспроможності туристичних послуг, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-педагогічну діяльність.

Загалом освітня програма “Туризм” відповідає Критеріям оцінювання якості освітніх програм і може бути акредитована. Встановлені недоліки не є суттєвими або можуть бути усунені в однорічний термін з огляду на термін навчання в магістратурі.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.
2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті Маріупольського державного університету.
3. Діють чіткі і зрозумілі, такі, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонській конвенції), доступні для всіх учасників освітнього процесу, правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності.
4. Позитивною практикою є використання гугл-форм для вибору елективних (вибіркових) дисциплін.
5. В МДУ здійснюється популяризація академічної доброчесності та проводиться перевірка робіт на антиплагіат.
6. Наявність Етичного кодексу і комісії з питань академічної доброчесності.
7. Заклад вищої освіти преміює кращих викладачів за підсумками рейтингування.
8. Заклад вищої освіти заохочує викладачів проходити підвищення кваліфікації раз на 5 років.
9. МДУ сприяє закордонному стажуванню викладачів та міжнародній мобільності.
10. Наявна система заохочення розвитку НПП, що є позитивною практикою.
11. Наявна практика залучення роботодавців для покращення ОП.
12. Фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.
13. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми.
14. ЗВО створює умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми

потребами.

15. ЗВО продемонстрував, що вживає заходів задля того, аби розуміти загальні кар'єрні шляхи випускників і використовувати їхній досвід.
16. Культура якості наявна в академічній спільноті ЗВО.
17. ЗВО врахував зауваження і пропозиції, висловлені під час попередніх акредитацій.
18. В МДУ позиція органів студентського самоврядування стосовно питань організації освітнього процесу сприймається серйозно та є важливим фактором для прийняття рішень.
19. Позитивною практикою є щорічна комплектація набору підручників з нормативних дисциплін.
20. Освітнє середовище у цілому безпечне для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти за ОП, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. ЗВО здійснює підтримку здобувачів освіти у контексті питань, що безпосередньо стосуються організації навчання і викладання.
21. В університеті працює медичний пункт, штатний медпрацівник та практичний психолог. Це є позитивна практика у контексті критерію 7.
22. В цілому діяльність ЗВО - прозора і публічна.
23. Заклад дійсно виконує свою суспільну місію.
24. Нормативно-правові акти, що діють у ЗВО, легкодоступні для тих, чий права та обов'язки вони регулюють.
25. Добре розвинений інститут кураторства, що пришвидшує процес розповсюдження інформації, отримання фідбеку від здобувачів вищої освіти.
26. Дотримання під час викладання та навчання принципу демократизму, свободи слова та академічної свободи.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Критерій 1.

Несистемний та некомплексний характер залучення стейкхолдерів до співпраці, перегляду освітньо-професійної програми "Туризм", що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, відсутність чіткого механізму залучення стейкхолдерів до співпраці, чітко визначених (конкретних) стратегічних напрямів та інструментів співпраці.

Рекомендація: чітко визначити напрями, інструменти та механізм співпраці із стейкхолдерами, у т.ч. сформувати робочу групу із перегляду освітньо-професійної програми, яка б включала стейкхолдерів, у т.ч. роботодавців, із якими встановлено тісні зв'язки, інших зацікавлених осіб, збиралася б, як мінімум, раз на рік для обговорення змін, які мають місце та визначають трансформацію контексту розвитку освітньої програми, необхідність та напрями адаптації до них цілей та програмних результатів освітньо-професійної програми "Туризм".

Критерій 2.

Обов'язкові освітні компоненти, включені до освітньо-професійної програми "Туризм", що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, не у повному обсязі призводять до досягнення програмних результатів навчання.

Рекомендації: забезпечити досягнення програмних результатів навчання за рахунок обов'язкових освітніх компонентів (нормативної частини навчального плану)

Деякі програмні результати навчання дублюються або частково дублюються (наприклад,

PH 1 та PH 8; PH 9 та PH 12; PH 10 та PH 21; PH 13 та PH 14 та ін.).

Рекомендація: переглянути програмні результати навчання та усунути їх дублювання або часткове дублювання.

Державний кваліфікаційний екзамєн включає теоретичні питання та практичні завдання з дисципліни, яка відповідає лише одному із двох блоків вибіркових дисциплін, які запропоновані та обумовлюються наявністю спеціалізації освітньо-професійної програми - дисципліна “Стратегічний менеджмент та маркетинг (за видами економічної діяльності)” (спеціалізація “Туристична діяльність”)

Рекомендація: переглянути перелік навчальних дисциплін, теоретичні питання та практичні завдання із яких включено до Державного кваліфікаційного екзамєну - включити лише ті дисципліни, що відносяться до нормативної частини навчального плану.

Мають місце певні недоліки та неточності у навчальному плані підготовки магістрів спеціальності 242 “Туризм” у Маріупольському державному університеті. Наприклад, навчальний план містить інформацію, що він може бути використаний і для денної, і для заочної форми навчання, але заочна форма навчання передбачає інший бюджет часу на аудиторну роботу; державний кваліфікаційний екзамєн містить теоретичні та практичні завдання із дисципліни, що відноситься до вибіркових; неправильно подано узагальнену інформацію щодо семестру, у якому передбачено курсову роботу; у графіку навчального процесу окремо не визначено, а у самому плані фігурує 3д семестр та ін.

Рекомендація: розробити окремо навчальний план для денної та заочної форм навчання; усунути виявлені недоліки та неточності у навчальному плані.

Здобувачі не мають можливості обирати дисципліни з інших ОП/підрозділів ЗВО; здобувачі вищої освіти лише частково інформуються про зміст дисциплін; кількість запропонованих на вибір дисциплін є недостатньо великою (вибір пропонується здійснювати за спеціалізаціями “Туристична діяльність” та “Міжнародний туризм”, усього можна обрати 6 із 12 дисциплін, у межах спеціалізацій не передбачені альтернативи)

Рекомендація: створити більше можливостей для формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти, у т.ч. запровадити практику більш повного інформування здобувачів вищої освіти про зміст вибіркових дисциплін; забезпечити процедури та створити реальні можливості для здобувачів вищої освіти для вибору дисциплін з інших ОП/підрозділів ЗВО; збільшити кількість вибіркових дисциплін.

Маріупольський державний університет не має чіткої політики стосовно розвитку soft skills у своїх здобувачів вищої освіти та, певною мірою, викладачів, не досліджує запити здобувачів вищої освіти, викладачів, працедавців щодо розвитку soft skills.

Рекомендація: запровадити систему опитування здобувачів вищої освіти, викладачів, працедавців щодо їх потреб у розвитку soft skills в цілому, конкретних їх видів зокрема; якщо будуть реалізовуватися відповідні програми, обов'язково проводити опитування щодо задоволеності потреб та очікувань щодо розвитку певних soft skills здобувачів вищої освіти, викладачів, працедавців.

Маріупольський державний університет практично не вживає заходів для того, щоб реалістично оцінити, яким є обсяг самостійної роботи, у середньому потрібний здобувачеві для належного опанування цієї дисципліни

Рекомендація: опитування/фокус-групи здобувачів щодо обсягу фактичного часу самостійної роботи, необхідного для належного опанування дисциплін, передбачених навчальним планом

Критерій

3

У Маріупольському державному університеті немає чітких правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

Рекомендація: розробити механізм та чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

Критерій 4.

Слабка практична підготовка, що ускладнює адаптацію випускника на ринку праці (для туристичних агенцій).

Рекомендація: розробити механізми та напрями посилення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у співпраці із роботодавцями.

Відсутність доказів перегляду змісту навчальних дисциплін, конспектів лекцій із них та робочих програм

Рекомендація: фіксувати у протоколах засідання кафедри інформацію щодо перегляду та оновлення змісту навчальних дисциплін, конспектів лекцій із них та робочих програм; розглянути можливість актуалізації рекомендованої літератури до вивчення дисциплін

Критерій 5.

Відсутні приклади вирішення конфліктних ситуацій, що, скоріше за все, свідчить про відсутність безпечного й анонімного шляху подання скарг для здобувачів або не інформування про ці шляхи.

Рекомендація: створення можливості та інформування студентів про шляхи безпечного вирішення конфліктних ситуацій на будь-яких рівнях.

Присутність лише одного викладача на усній частині екзамену можуть викликати сумніви в об'єктивності оцінювання. Також відсутність тестових завдань у письмових роботах, на користь відкритих відповідей також розширює простір для необ'єктивності.

Рекомендація: запровадити анонімне опитування здобувачів вищої освіти щодо наявності/відсутності порушень академічної доброчесності; використання валідних методів контролю, чіткості і зрозумілості критеріїв оцінювання з дисциплін, що викладаються на ОП.

Критерій 6.

Відсутність впливу студентства на оцінювання майстерності викладання.

Рекомендація: удосконалити внутрішню систему забезпечення якості в частині стимулювання підвищення викладацької майстерності із зворотнім зв'язком із стейкхолдерами.

Лекції від практиків і роботодавців не є регулярними, що є можливістю для покращення.

Рекомендація: сприяти залученню на регулярній основі до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Критерій 7.

Відсутність прикладів вирішення конфліктних ситуацій не дає можливості оцінити дієвість процедури, прийнятої в університеті. Питання розгляду повідомлень про сексуальні домагання не прописані у внутрішніх нормативних документах.

Рекомендація: Удосконалення правил вирішення конфліктних ситуацій, які мають обов'язково передбачати процедури щодо розгляду повідомлень про сексуальні домагання.

Критерій 8.

На думку експертів, слабкою стороною щодо критерію 8 є недостатня дієвість процедур внутрішнього забезпечення якості.

Рекомендації ЗВО щодо подальшого удосконалення процедури моніторингу та періодичного перегляду ОП, що базується на процедурах внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (в частині сертифікації системи управління якістю).

Запровадити повноцінну систему дистанційного навчання для здобувачів, які цього потребують.

Критерій 9.

Відсутність оприлюднення для громадського обговорення проектів ОП та змін до них у відкритому доступі.

Рекомендація: розглянути можливості щодо оприлюднення для громадського обговорення проектів ОП та змін до них у відкритому доступі не пізніше як за 1 місяць до їх розгляду,

а також таблицю пропозицій протягом 1 тижня після закінчення громадського обговорення.

4. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Факти, докази та їх аналіз:

Освітньо-професійна програма “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, фокусується, **як встановила експертна група**, на управлінських аспектах організації туристичної діяльності, а не на глибокій професійно-практичній підготовці студентів, як заявлено у самій програмі, характеризується чіткістю сформульованих цілей (<http://mdu.in.ua/Ucheb/OPP/mag/turizm.pdf>), які відповідають місії (http://mdu.in.ua/http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/statut_mdu.pdf), стратегії розвитку (http://mdu.in.ua/index/msu_2012/0-77) закладу вищої освіти та очікуваним результатам її реалізації (http://mdu.in.ua/index/ochikuvani_rezultati_realizaciji_strategichnogo_planu_rozvitku_mdu/0-236) :

Ціллю освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, є забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців з туризму, здатних проваджувати ефективну туристичну діяльність та забезпечувати відповідний рівень конкурентоспроможності туристичних послуг, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-педагогічну діяльність.

Місією Маріупольського державного університету є практичне втілення євроінтеграційних прагнень Української держави через забезпечення зміцнення науково-освітнього та інноваційного потенціалу країни шляхом розвитку людського капіталу, продукування та поширення ідей та нових знань.

Очікувані результати реалізації стратегії розвитку Маріупольського державного університету полягають у: **1)** створенні в університеті сприятливих умов для реалізації процесів забезпечення якості освіти та подальше входження в світовий освітній простір; **2)** розширенні напрямів підготовки та спеціальностей, відповідно до сучасних вимог на ринку праці; **3)** збільшенні контингенту здобувачів вищої освіти, зміцненні та покращенні системи профорієнтаційної роботи в університеті; **4)** забезпеченні розвитку кадрового складу кафедр та факультетів, шляхом удосконалення системи підвищення кваліфікації, за рахунок стажувань у науково-дослідних інститутах та інших установах, підготовки НПП в аспірантурі університету, та в інших ВНЗ України та зарубіжжя; **5)** зміцненні іміджу університету у світовому та національному освітніх просторах, завдяки успішній реалізації існуючих міжнародних програм і проектів та впровадженню нових; **6)** удосконаленні системи виховної роботи в університеті шляхом розвитку та вдосконаленні студентського самоврядування, залучення більшої кількості студентів до діяльності молодіжних організацій, органів місцевого самоврядування, організації студентами дозвілля, доручення до діяльності гуртожитку; **7)** подальшому сприянні створенню сприятливих умов праці і навчання через вдосконалення матеріально-технічної бази університету, інформаційно-телекомунікаційного забезпечення, створення цілісної системи управління

енергозбереженням з використанням новітніх технологій; **8)** зміцненні фінансового становища університету, покращенні соціальної підтримки, захисті трудових та соціально-економічних прав співробітників та студентів, створення ефективної державної політики в сфері трудових відносин, оплати та охорони праці.

Таким чином, запровадження та реалізація освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти, дозволяє Маріупольському державному університету забезпечити досягнення цілей стратегії 2, 3, 5, 8, забезпечити зміцнення науково-освітнього та інноваційного потенціалу країни шляхом людського капіталу, продукування та поширення ідей та нових знань.

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

Результати зустрічей, проведених під час виїзної експертизи, дозволяють стверджувати, що гарант освітньо-професійної програми “Туризм” (Балабаниць Анжеліка Володимирівна), менеджмент та адміністрація Маріупольського державного університету **розуміють необхідність залучення стейкхолдерів** до створення та перегляду освітніх програм, урахування їх позицій та потреб, **здійснюють певні кроки у цьому напрямі:**

залучаються **роботодавці (круглий стіл із залученням роботодавців “Розвиток туризму в Донецькому регіоні”**

(http://mdu.in.ua/news/studenti_mdu_zaproponovali_shljakhi_rozvitku_turizmu_u_doneckomu_regioni/2019-03-27-2985); «Дні кар’єри» спільно з Інформаційним центром ЄС

(http://mdu.in.ua/news/jarmarok_vakansij_treningi_i_diskusiji_u_mdu_projshov_den_kar_eri_es/2019-04-15-3016), рецензії на ОП віце-президента Донецької торгово-промислової палати, керуючої відділенням Донецької торгово-промислової палати у м. Маріуполі Політик О.А. тощо),

залучаються **здобувачі вищої освіти** - здобувачі вищої освіти **беруть участь у засіданнях вченої ради** (Наказ МДУ від 05.01.2017 р. №05 “Про склад Вченої ради МДУ”, наказ МДУ від 22.02.2017 р. № 80 “Про внесення змін до наказу МДУ від 05.01.2017 №05”; наказ МДУ від 04.09.2017 р. № 312 “Про внесення змін до наказу МДУ від 05.01.2017 р. №5”; наказ МДУ від 15.11.2018 р. №452 “Про внесення змін до наказів МДУ від 05.01.2017 р. № 5 та від 18.09.2017 р. № 337”; наказ МДУ від 11.03.2019 р. №79 “Про внесення змін до наказу МДУ від 05.01.2017 р. №5”; Наказ МДУ від 27.08.2019 р. №268 “Про затвердження складу ректорату МДУ на 2019-2020 н.р.”), на етапі розробки освітньої програми **брали участь у опитуваннях** щодо предметного наповнення освітньо-професійної програми.

Однак слід звернути увагу, що ця робота носить поки несистемний та некомплексний характер, характеризується відсутністю чіткого механізму залучення стейкхолдерів до співпраці, чітко визначених (конкретних) стратегічних напрямів та інструментів співпраці.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Факти, докази та їх аналіз:

Як свідчать результати зустрічей із гарантом, менеджментом та адміністрацією Маріупольського державного університету, вони свідомі щодо тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту. Цілі освітньо-професійної програми (ОП) “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, та програмні результати навчання визначені з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних (Львівський національний університет імені Івана Франка, Херсонський державний університет, Київський національний торговельно-економічний університет, Харківський національний економічний університет ім.С.Кузнеця) та іноземних освітніх програм (Університет Ліон-2 ім. Люм’єр (Франція)).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).
За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

Факти, докази та їх аналіз:

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 “Туризм” для другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній.

Програмні результати навчання за освітньо-професійною програмою “Туризм” (<http://mdu.in.ua/Ucheb/OPP/mag/turizm.pdf>), визначені Маріупольським державним університетом, відповідають дескрипторам Національної рамки кваліфікацій (восьмий рівень) (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-%D0%BF/paran12#n12>) - здатність особи розв’язувати складні задачі і проблеми у сфері туризму та/або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

Загальний аналіз щодо Критерію 1

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1:

Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1:

Несистемний та некомплексний характер залучення стейкхолдерів до співпраці, перегляду освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, відсутність чіткого механізму залучення стейкхолдерів до співпраці, чітко визначених (конкретних) стратегічних напрямів та інструментів співпраці.

Рекомендація: чітко визначити напрями, інструменти та механізм співпраці із стейкхолдерами, у т.ч. сформувати робочу групу із перегляду освітньо-професійної програми, яка б включала стейкхолдерів, у т.ч. роботодавців, із якими встановлено тісні зв’язки, інших зацікавлених осіб, збиралася б, як мінімум, раз на рік для обговорення змін, які мають місце та визначають трансформацію контексту розвитку освітньої програми, необхідність та напрями адаптації до них цілей та програмних результатів освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, документувала б свою діяльність;

активніше та більш комплексно використовувати практику опитування спейкхолдерів.

Рівень відповідності Критерію 1:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1:

освітня програма та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають визначеному критерію з недоліками, що не є суттєвими

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до статті 5 Закону України “Про вищу освіту”, обсяг освітньо-професійної програми підготовки магістра становить 90-120 кредитів ЄКТС (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/1556-18>), що повністю відповідає обсягу освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті (<http://mdu.in.ua/Ucheb/OPP/mag/turizm.pdf>).

Затверджений Стандарт вищої освіти за спеціальністю 242 “Туризм” для другого (магістерського) рівня вищої освіти відсутній (<https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/naukovo-metodichna-rada-ministerstva-osviti-i-nauki-ukrayini/zatverdzeni-standarti-vishoyi-osviti>).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов’язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітньо-професійна програма “Туризм” є структурованою у контексті загального часу навчання (за семестрами / роками навчання) - навчальний план підготовки магістрів із спеціальності 242 “Туризм” у Маріупольському державному університеті, а також змістовно - є система поділу освітніх компонентів на змістовні блоки (<http://mdu.in.ua/Ucheb/OPP/mag/turizm.pdf>).

Обов'язкові освітні компоненти, включені до освітньо-професійної програми “Туризм” (публічне адміністрування і соціальна відповідальність бізнесу, інформаційні системи і технології управління організацією, методологія та організація наукових досліджень, іноземна мова у професійному середовищі, стратегічне управління корпораціями у туризмі, управління проектами, фінансовий менеджмент, управління потенціалом та діагностика діяльності підприємств, управління інноваціями в туризмі, управління якістю в туризмі), **на думку експертної групи, не спроможні у повному обсязі забезпечити програмні результати навчання.** Так, до програмних результатів навчання, які не можуть бути у повній мірі забезпечені за рахунок обов'язкових освітніх компонентів, відносяться (Освітньо-професійна програма “Туризм” <http://mdu.in.ua/Ucheb/OPP/mag/turizm.pdf>):

РН 4 - здатність критично оцінювати явища, ситуації, діяльність осіб, спираючись на отриманні знання, зокрема ситуаційного та самоменеджменту; діяти соціально відповідально та громадянськи свідомо на основі загальнолюдських ціннісних орієнтирів (забезпечується, перш за все, за рахунок вибіркового освітніх компонентів “Поведінка споживачів сфери гостинності” та / або “Стратегічний менеджмент і маркетинг (за видами економічної діяльності)”)

РН 6 - Володіння поглибленими професійно-профільними знаннями і практичними навичками використання спеціального програмного забезпечення на базі глобальної

мережі Інтернет, щодо вирішення конкретних завдань дослідження розвитку та підвищення ефективності діяльності підприємств туристичної сфери і готельно-ресторанного бізнесу (забезпечується, перш за все, за рахунок вибірових освітніх компонентів “Моніторинг світового ринку туристичного послуг” та / або “Ринок туристичних послуг”, “Актуальні проблеми туризму і сфери послуг”, “Економіка міжнародного туризму”, “Електронна комерція і логістика в туризмі”)

РН 12 - Здатність формувати альтернативні стратегічні напрями розвитку організаційних систем туристичного бізнесу; вміння обґрунтовувати та розробляти плани впровадження новітніх туристичних продуктів відповідно до вимог ринку; володіння навичками розробки стратегічних і поточних заходів для забезпечення якості туристичного сервісу на внутрішньому та зовнішніх ринках (забезпечується, перш за все, за рахунок вибірових освітніх компонентів “Стратегічний менеджмент та маркетинг” та/або “Актуальні проблеми туризму і сфери послуг”, “Інноваційні моделі обслуговування іноземних туристів”, “Економіка міжнародного туризму”)

РН 15 - Володіти знаннями в галузі етнічних, соціально-культурних, історичних, географічних та інших особливостей туристичних регіонів з метою формування адресного туристичного продукту та забезпечення високого рівня якості туристичних послуг; навички здійснення сегментації туристичного ринку на основі мотивів та споживчих характеристик туристичних послуг (забезпечується, перш за все, за рахунок вибірових освітніх компонентів “Ринок туристичних послуг” та/або “Актуальні проблеми туризму і сфери послуг”, “Стратегічний менеджмент та маркетинг (за видами економічної діяльності)”, “Економіка міжнародного туризму”)

РН 16 - Володіння глибокими знаннями в галузі формування та реалізації туристичного продукту на основі стратегічного маркетингу та управління корпораціями в туризмі, а також логістичного сервісу; вміння створювати ефективні комунікаційно-організаційні структури та зовнішні інтеграційні об’єднання для забезпечення якісного туристичного обслуговування клієнтури; здатність давати оцінку потреб цільових груп споживачів туристичних продуктів з метою підвищення якості формування комплексу маркетингу туристичної фірми (забезпечується, перш за все, за рахунок вибірових освітніх компонентів “Стратегічний менеджмент та маркетинг (за видами економічної діяльності)” та/або “Електронна комерція і логістика в туризмі”)

РН 17 - Володіння навичками комплексного використання інструментарію маркетингу щодо удосконалення процесів вибору цільового ринку туристичними підприємствами; глибокі знання щодо проведення постійного моніторингу національного та міжнародного туристичного ринку з метою підвищення якості обслуговування клієнтів фірми, вибору найбільш конкурентоспроможних напрямків туристичних подорожей; вміння розроблювати засоби комунікативного впливу на модель поведінки цільових споживачів туристичного продукту (забезпечується, перш за все, за рахунок вибірових освітніх компонентів “Стратегічний менеджмент та маркетинг (за видами економічної діяльності)” та/або “Ринок туристичних послуг”, “Моніторинг світового ринку туристичних послуг”, “Поведінка споживачів послуг гостинності”)

РН 18 - Вміння організовувати туристичні заходи в спеціалізованих сферах туристичної діяльності, у відповідності до міжнародних та національних стандартів, правил та вимог до якості туристичних послуг, зокрема в сфері спортивного, індустриального, мисливського, пригодницького та інших видах туризму (забезпечується, перш за все, за

рахунок вибіркових освітніх компонентів “Правове регулювання туристичної діяльності” та/або “Інноваційні моделі обслуговування іноземних туристів”, “Актуальні проблеми туризму і сфери послуг”)

РН-19 - Знання основ теорії держави і права, основних прав і свобод людини, методів правового регулювання економіки, захисту навколишнього середовища; розуміння сутності природно-суспільних явищ, теорій, принципів та основ розвитку туристичної сфери, природи і мислення, уміння оперувати соціально-філософськими категоріями та поняттями (забезпечується, перш за все, за рахунок вибіркових освітніх компонентів “Правове регулювання туристичної діяльності” та/або “Актуальні проблеми туризму і сфери послуг”)

Таким чином, обов'язкові освітні компоненти, включені до освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, не у повному обсязі призводять до досягнення програмних результатів навчання - **обов'язкові освітні компоненти (нормативні навчальні дисципліни) у сукупності не призводять до досягнення 8 програмних результатів навчання (РН-4, РН-6, РН-12, РН-15-РН19). Зазначені 8 програмних результатів навчання забезпечуються здебільшого за рахунок дисциплін вільного вибору здобувача вищої освіти, що ставить досягнення цих результатів навчання у залежність від реалізації здобувачем вищої освіти свого права на вибір тих чи інших дисциплін.**

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Факти, докази та їх аналіз:

Зміст освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, **в цілому відповідає предметній області спеціальності 242 “Туризм”**. Однак, як було зазначено вище, не всі програмні результати навчання забезпечуються лише освітніми компонентами, що включені до нормативної складової освітньо-професійної програми. **8 із 20 (або 40%) програмних результатів навчання, на думку експертної групи, не забезпечуються освітніми компонентами, що включені до нормативної складової освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті (див п. 2 Критерію 2)**

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Факти, докази та їх аналіз:

Структура освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, **певною мірою передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії**, зокрема через **індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі майже 27%**, що відповідає статті 62, п. 15 Закону України “Про вищу освіту”.

Аналіз навчального плану підготовки магістрів із спеціальності 242 “Туризм” у Маріупольському державному університеті, **індивідуальних навчальних планів здобувачів вищої освіти**, що навчаються за спеціальністю 242 “Туризм” (1-й рік навчання ОС “Магістр”: Пінчук Аліна Вячеславівна, Суханов Федір Дмитрович, Акоюн Ліна Едуардівна; 2-й рік навчання ОС “Магістр”: Смочук Аліна Олегівна, Чернейкіна Катерина Сергіївна); **документів, що регулюють порядок вибору дисциплін** (Положення про організацію освітнього процесу у маріупольському державному університеті (http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_osvitnogo_procesu.pdf), Положення про вибіркові дисципліни у Маріупольському державному університеті (http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_vibirkovi_disciplini_u_mariupolsko.pdf), заяви щодо вибору навчальних дисциплін; витяг із наказу від 27.09.2018 р. № 710 “Про формування груп для вивчення дисциплін циклу професійної підготовки за вибором студентів денної та заочної форм навчання у 2018-2019 н.р., 2019-2020 н.р.”; витяг із наказу від 27.09.2019 р. № 759 “Про формування груп із вивчення дисциплін циклу професійної підготовки за вибором студентів денної та заочної форми навчання економіко-правового факультеті у 2019-2020 н.р., 2020-2021 н.р.”); **інформації, отриманої безпосередньо під час інтерв’ювання** здобувачів освіти, **дозволив експертній групі констатувати:**

- 1) здобувачі не мають можливості обирати дисципліни з інших ОП/підрозділів ЗВО;
- 2) здобувачі вищої освіти лише частково інформуються про зміст дисциплін;
- 3) кількість запропонованих на вибір дисциплін є недостатньо великою (вибір пропонується здійснювати за спеціалізаціями “Туристична діяльність” та “Міжнародний туризм”, усього можна обрати 6 із 12 дисциплін, у межах спеціалізацій не передбачені альтернативи)
- 4) деякі дисципліни, що пропонуються на вибір, дублюють одна одну (ВПП2 та ВПП12, ВПП5 та ВПП15, ВПП6 та ВПП16).

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітньо-професійна програма “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти у 3 семестрі (6 тижнів) - науково-дослідна практика, бюджет часу якої становить 18 кредитів. Ознайомлення із змістом практики, її завданнями (<http://moodle.mdu.in.ua/enrol/index.php?id=3063>), запланованим переліком компетентностей, який буде сформований за рахунок зазначеної освітньої компоненти (пункт IV, таблиця 4 <http://mdu.in.ua/Ucheb/OPP/mag/turizm.pdf>), дозволило експертній групі констатувати, що науково-дослідна практика, передбачена освітньо-професійною програмою “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, дозволяє здобути компетентності (КЗ-3, КЗ-4, КЗ-6, КЗ-7, КЗ-10, КП-1, КП-4, КП-6, КП-10-КП-14), необхідні для подальшої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітньо-професійна програма “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, дозволяє здобувачам вищої освіти набутти ті soft skills, що зумовлені цілями ОП, зокрема подальшою професійною діяльністю випускника програми. Так, освітні компоненти, методи та технології навчання, що використовуються на освітньо-професійній програмі “Туризм”, дозволяють здобувачам вищої освіти набутти навички комунікації, лідерство, здатність брати на себе відповідальність, вміння полагоджувати конфлікти, працювати в команді, управляти своїм часом, розуміння важливості дедлайнів, здатність логічно і системно мислити, креативність та інше. У той же час, експертна група може констатувати, що Маріупольський державний університет не має чіткої політики стосовно розвитку soft skills у своїх здобувачів вищої освіти та, певною мірою, викладачів, не досліджує запити здобувачів вищої освіти, викладачів, працевлагоджувачів щодо розвитку soft skills.

7. Зміст освітньої програми ураховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Інформація, отримана експертною групою під час виїзної експертизи від гаранта освітньої програми, науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, дозволяє експертній групі констатувати, що **Маріупольський державний університет практично не вживає заходів для того, щоб реалістично оцінити, яким є обсяг самостійної роботи, у середньому потрібний здобувачеві для належного опанування цієї дисципліни. Обсяг самостійної роботи у Маріупольському державному університеті визначається виходячи із норми, що на самостійну роботу у межах загального бюджету часу, передбаченого на вивчення дисципліни, має відводитися не менше 50%.**

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Дуальна форма освіти у межах освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, не передбачена.

Загальний аналіз щодо Критерію 2

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2:

Використання гугл-форм для вибору елективних (вибіркових) дисциплін

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2:

1. Обов'язкові освітні компоненти, включені до освітньо-професійної програми “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, не у повному обсязі призводять до досягнення програмних результатів навчання.

Рекомендації: забезпечити досягнення програмних результатів навчання за рахунок обов'язкових освітніх компонентів (нормативної частини навчального плану)

2. Деякі програмні результати навчання дублюються або частково дублюються (наприклад, РН 1 та РН 8; РН 9 та РН 12; РН 10 та РН 21; РН 13 та РН 14 та ін.).

Рекомендація: переглянути програмні результати навчання та усунути їх дублювання або часткове дублювання.

3. Державний кваліфікаційний екзамен включає теоретичні питання та практичні завдання з дисципліни, яка відповідає лише одному із двох блоків вибіркових дисциплін, які запропановані та обумовлюються наявністю спеціалізації освітньо-професійної програми - дисципліна “Стратегічний менеджмент та маркетинг (за видами економічної діяльності)” (спеціалізація “Туристична діяльність”).

Рекомендація: переглянути перелік навчальних дисциплін, теоретичні питання та практичні завдання із яких включено до Державного кваліфікаційного екзамену - включити лише ті дисципліни, що відносяться до нормативної частини навчального плану.

4. Мають місце певні недоліки та неточності у навчальному плані підготовки магістрів спеціальності 242 “Туризм” у Маріупольському державному університеті. Наприклад, навчальний план містить інформацію, що він може бути використаний і для денної, і для заочної форми навчання, але заочна форма навчання передбачає інший бюджет часу на аудиторну роботу; державний кваліфікаційний екзамен містить теоретичні та практичні завдання із дисципліни, що відноситься до вибіркових; неправильно подано узагальнену інформацію щодо семестру, у якому передбачено курсову роботу; у графіку навчального процесу окремо не визначено, а у самому плані фігурує 3д семестр та ін.

Рекомендація: розробити окремо навчальний план для денної та заочної форм навчання; усунути виявлені недоліки та неточності у навчальному плані.

5. Здобувачі не мають можливості обирати дисципліни з інших ОП/підрозділів ЗВО; здобувачі вищої освіти лише частково інформуються про зміст дисциплін; кількість запропонованих на вибір дисциплін є недостатньо великою (вибір пропонується

здійснювати за спеціалізаціями “Туристична діяльність” та “Міжнародний туризм”, усього можна обрати 6 із 12 дисциплін, у межах спеціалізацій не передбачені альтернативи)

Рекомендація: створити більше можливостей для формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти, у т.ч. запровадити практику більш повного інформування здобувачів вищої освіти про зміст вибіркових дисциплін; забезпечити процедури та створити реальні можливості для здобувачів вищої освіти для вибору дисциплін з інших ОП/підрозділів ЗВО; збільшити кількість вибіркових дисциплін.

6. Маріупольський державний університет не має чіткої політики стосовно розвитку soft skills у своїх здобувачів вищої освіти та, певною мірою, викладачів, не досліджує запити здобувачів вищої освіти, викладачів, працедавців щодо розвитку soft skills.

Рекомендація: запровадити систему опитування здобувачів вищої освіти, викладачів, працедавців щодо їх потреб у розвитку soft skills в цілому, конкретних їх видів зокрема; якщо будуть реалізовуватися відповідні програми, обов'язково проводити опитування щодо задоволеності потреб та очікувань щодо розвитку певних soft skills здобувачів вищої освіти, викладачів, працедавців.

7. Маріупольський державний університет практично не вживає заходів для того, щоб реалістично оцінити, яким є обсяг самостійної роботи, у середньому потрібний здобувачеві для належного опанування цієї дисципліни

Рекомендація: опитування/фокус-групи здобувачів щодо обсягу фактичного часу самостійної роботи, необхідного для належного опанування дисциплін, передбачених навчальним планом

Рівень відповідності Критерію 2:

E

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2:

Освітня програма за критерієм 2 загалом (частково) не відповідає існуючим вимогам, однак виявлені недоліки можуть бути усунуті в однорічний строк.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Правила прийому на навчання за освітньо-професійною програмою “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та були оприлюднені на офіційному веб-сайті ЗВО (<http://mdu.in.ua/index/vstup/0-67>, http://mdu.in.ua/PK/progr_vstup/2019/mag/242_turizm.pdf, http://mdu.in.ua/PK/rozklad/2019/rozklad_na_os_magistr_2019_denna_ta_zaochna.pdf, <http://mdu.in.ua/PK/vartist.pdf>, http://mdu.in.ua/index/vstup_za_rezultatami_vstupnikh_viprobuvan/0-259, <http://mdu.in.ua/index/nakazi/0-134>). Однак із невідомих причин спеціальність 242 “Туризм” у переліку спеціальностей, за якими здійснювався вступ до магістратури у 2019 році, відсутня (http://mdu.in.ua/index/specialnosti_os_magistr/0-256)

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Форми та зміст вступних випробувань, передбачених для вступу на освітньо-професійну програму “Туризм”, що реалізується на другому (магістерському) рівні вищої освіти у Маріупольському державному університеті, відповідають рівневі початкових (вхідних) компетентностей, потрібних для того, аби розпочати навчання на програмі, про що свідчить відповідна програма вступного іспиту (http://mdu.in.ua/PK/progr_vstup/2019/mag/242_turizm.pdf)

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У Маріупольському державному університеті діють чіткі і зрозумілі, такі, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонській конвенції), доступні для всіх учасників освітнього процесу правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності. Так, у Маріупольському державному університеті прийнято та реалізується Положення “Про порядок реалізації права на академічну мобільність” (http://mdu.in.ua/Uceb/normativnye/polozhennja_pro_porjadok_realizaciji_prava_na_akad.pdf), Положення “Про порядок переведення, поновлення та вступу на паралельне навчання” (http://mdu.in.ua/Uceb/normativnye/polozhennja_pro_perevedennja-ponovlennja_ta_vstupu.pdf), Інструкція про порядок визначення академічної різниці та

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

У Маріупольському державному університеті немає чітких правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

Загальний аналіз щодо Критерію 3

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3:

Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті Маріупольського державного університету.

Діють чіткі і зрозумілі, такі, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в європейському регіоні (Лісабонській конвенції), доступні для всіх учасників освітнього процесу, правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3:

У Маріупольському державному університеті немає чітких правил визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

Рекомендація: розробити механізм та чіткі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті

Рівень відповідності Критерію 3:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3:

Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання загалом відповідають існуючим вимогам, виявлені недоліки не є суттєвими

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Факти, докази та їх аналіз:

В цілому, ОП відповідає заявленій цілі: забезпечення підготовки висококваліфікованих фахівців з туризму, здатних проваджувати ефективну туристичну діяльність та забезпечувати відповідний рівень конкурентоспроможності туристичних послуг, проводити оригінальні самостійні наукові дослідження та здійснювати науково-педагогічну діяльність.

Сильною стороною є висококваліфікований науково-педагогічний персонал, що сприяє виконанню цілі ОП. В ОП Туризм реалізується принцип демократизму та академічної свободи: студенти мають право вільно обирати теми доповідей, рефератів та кваліфікаційних робіт; здобувачи можуть вільно висловлювати свою точку зору і реалізовувати принцип свободи слова та творчості. Форми навчання і викладання, що використовуються на ОП, сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних РН (наприклад, РН2-РН 5 - підготовка есе, презентацій, проєктів, використання під час навчання та викладання методів рекреаційно-туристичного обслуговування, спеціальної/професійної педагогіки, соціологічного аналізу та синтезу).

Недоліком є, з точки зору роботодавців, слабка практична підготовка, що ускладнює адаптацію випускника на ринку праці (для туристичних агенцій).

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Факти, докази та їх аналіз:

Учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів. Сильною перевагою є добре розвинений інститут кураторства, що пришвидшує процес розповсюдження інформації, отримання фідбеку від здобувачів вищої освіти. Присутні робочі програми в системі Moodle.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОП відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми. Заявлена ціль: “проводити оригінальні самостійні наукові дослідження” досягається за допомогою імплементації наукових конференцій та впровадження дослідницьких робіт у освітній процес. У здобувачів в середньому наявні по 4-5 (тез) публікацій. Також варто відзначити, що наявні дослідницькі роботи в форматі курсової роботи.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Факти, докази та їх аналіз:

Відповідно до діючих у Маріупольському державному університеті положень (http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_knmznd_zmini_listopad_2018.pdf, http://mdu.in.ua/Ucheb/normativnye/polozhennja_pro_pro_sistemu_vnutrishnogo_zabezpech.pdf, <http://mdu.in.ua/Dokumenty/systema.pdf>), викладачі систематично оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик, що знаходить відображення у перегляді змісту навчальних дисциплін, конспектів лекцій із них та робочих програм. Однак, доказів відповідних процесів експертна група не побачила (відсутні документи, у яких зафіксовано, що саме було змінено, у якому обсязі тощо).

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Факти, докази та їх аналіз:

Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти, відповідають стратегії Маріупольського державного університету у цій сфері. Сильною стороною є міжнародні зв'язки університету - співпраця з університетами в Греції, Кіпрі, Італії та ін., що підтверджується цілою низкою діючих угод про співробітництво: Угода щодо академічного обміну студентів та викладачів між МДУ та Яннінським університетом (Греція); Угода щодо навчання за програмою подвійних дипломів між МДУ та Полонійною Академією в Ченстохові (Польща); Угода щодо навчання за програмою подвійних дипломів між МДУ та Університетом Овернь - Клермон 1 (Франція); Угода щодо академічного обміну студентів та викладачів між МДУ та Афінським національним університетом імені Каподистрії (Греція). Здобувачі вищої освіти та науково-педагогічні працівники мають не тільки реальні можливості щодо навчання, викладання в інших країнах, але й можливість отримати різні види грантової допомоги від іноземних партнерів. Наприклад, Чернейкіна Катерина Сергіївна навчається за рахунок фонду Бумбураса (<http://boumbouras-foundation.com/>). Доказом є надане за запитом листування з Фондом та заява здобувача на отримання стипендії.

Загальний аналіз щодо Критерію 4

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4:

1. Висококваліфікований науково-педагогічний персонал, що сприяє досягненню програмних результатів навчання.
2. Дотримання під час викладання та навчання принципу демократизму, свободи слова та академічної свободи.
3. Добре розвинений інститут кураторства, що пришвидшує процес розповсюдження інформації, отримання фідбеку від здобувачів вищої освіти.
4. Наявність у Маріупольському державному університеті чіткої політики щодо оновлення змісту освіти на основі найновіших досягнень та сучасних практик.
5. Доступність для всіх учасників освітнього процесу зрозумілої інформація щодо порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (присутні робочі програми в системі Moodle).
6. Розвинені міжнародні зв'язки університету, що відкриває для здобувачів вищої

освіти та науково-педагогічних працівників реальні можливості щодо навчання, викладання в інших країнах, можливість отримати різні види грантової допомоги від іноземних партнерів

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4

Недоліком є, з точки зору роботодавців, слабка практична підготовка, що ускладнює адаптацію випускника на ринку праці (для туристичних агенцій).

Рекомендація: розробити механізми та напрями посилення практичної підготовки здобувачів вищої освіти у співпраці із роботодавцями.

Відсутність доказів перегляду змісту навчальних дисциплін, конспектів лекцій із них та робочих програм

Рекомендація: фіксувати у протоколах засідання кафедри інформацію щодо перегляду та оновлення змісту навчальних дисциплін, конспектів лекцій із них та робочих програм; розглянути можливість актуалізації рекомендованої літератури до вивчення дисциплін (наприклад, <http://moodle.mdu.in.ua/course/index.php?categoryid=498>, <http://moodle.mdu.in.ua/course/index.php?categoryid=519>)

Рівень відповідності Критерію 4:

Загальна оцінка В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4:

Програма по критерію в основному відповідає критерію 4 і недоліки не є суттєвими та можливо виправити згідно рекомендацій.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Факти, докази та їх аналіз:

Формами контрольних заходів у межах навчальних дисциплін ОП «Туризм» за другим (магістерським) рівнем є поточний, підсумковий контроль та державна атестація. Поточний контроль включає усне та письмове опитування, тестові завдання.

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання. Приклад: [Робоча програма Корпоративне управління Туризм маг.pdf](#) (Пункт 13 - сторінка 11). Робочі програми: (<http://moodle.mdu.in.ua/course/index.php?categoryid=498>, <http://moodle.mdu.in.ua/course/index.php?categoryid=519>).

Формами підсумкового контролю за ОП «Туризм» є екзамени та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю, захист курсової роботи та звіту з практики.

Експертною комісією на місці перевірено, що здобувачі вищої освіти затверджують теми курсових та кваліфікаційних робіт заздалегідь. За запитом надано витяг з протоколу із засідання кафедри про затвердження тем курсових робіт від 17 вересня 2019 та наказ №249 про затвердження тем кваліфікаційних робіт ОС «Магістр» від 7.03.2019.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Факти, докази та їх аналіз:

Стандарт вищої освіти відсутній.

Атестація випускників ОП «Туризм» за магістерським рівнем проводиться у формі складання державного кваліфікаційного екзамену і захисту кваліфікаційної роботи.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу.

Процедура проведення контрольних заходів у МДУ регулюється Положенням про організацію контролю та оцінювання успішності навчання здобувачів вищої освіти у МДУ», яке знаходиться у на офіційній сторінці Маріупольського державного університету за http://mdu.in.ua/Dokumenty/polozhennia/polozhennja_pro_organizaciju_kontrolju_ta_ocinjuva.pdf.

Певним недоліком є значна частина екзаменів, що відбувається усно, що викликає запитання до об'єктивності екзаменаторів, зокрема лише поодинокі випадки комп'ютерного

тестування. Наявна процедура запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, але відсутні докази процесу чи прецедентів. Наявний порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, однак на ОП прецедентів не було. В деканаті було представлено відомості студентів, що навчаються на ОП, які мали перездачі. За додатковим запитом експертній комісії були надані відомості ректорських контрольних робіт, які запроваджено в університеті для оцінювання залишкових знань студентів.

Зокрема предоставлені: Відомість №19.2195 результатів виконання студентами комплексної контрольної роботи з Публічне адміністрування і соціальна відповідність бізнесу.

Відомість №19.2194 результатів виконання студентами комплексної контрольної роботи з Актуальні проблеми туризм і сфери послуг.

Відомість №19.2196 результатів виконання студентами комплексної контрольної роботи з Стратегічне управління корпораціями у туризмі.

На зустрічі із студентами здобувачі вищої освіти відмітили об'єктивність екзаменаторів, відсутність випадків конфлікту інтересів або оскарження результатів контрольних заходів під час навчання на ОП, що акредитується.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Політика, стандарти та внутрішня нормативна база ЗВО з питань дотримання академічної доброчесності наявна за посиланням http://mdu.in.ua/index/akademichna_dobrochesnist/0-224
Положення про запобігання та виявлення академічного плагіату в кваліфікаційних роботах студентів МДУ (затверджено наказом МДУ від 29.05. 2017 р. № 215, протокол Вченої ради МДУ від 24.05.2017 №13). Кваліфікаційні роботи студентів ОП «Туризм» ОС «Магістр» рекомендуються до захисту в Екзаменаційній комісії тільки після обов'язкової перевірки на плагіат. Для цієї процедури застосовується сервіс з перевірки робіт здобувачів вищої освіти на плагіат – «Unichesk» з відсотком запозичення не більше 50%.

Надано договір про співпрацю №25/06 з ТОВ “Антиплагіат” від 25.06.2018

Створено Інституційний депозитарій МДУ.

Експертна комісія на місці переконалась у наявності та дієвості програми «Unichesk».

В ЗВО наявий Етичний Кодекс та Комісія з дотримання Етичного кодексу МДУ.

Організаційні принципи роботи Комісії з питань академічної доброчесності та відповідальність за порушення академічної доброчесності як з боку здобувачів вищої освіти, так і з боку науково-педагогічних працівників викладені у Положенні про академічну доброчесність в МДУ (затверджено протоколом Вченої ради МДУ від 17.05.2018 № 203, введено в дію наказом МДУ від 29.05.2018 №203).

Загальний аналіз щодо Критерію 5

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5:

Популяризація академічної доброчесності та перевірка робіт на антиплагіат.

Наявність Етичного кодексу і комісії з питань академічної доброчесності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5:

Відсутні приклади вирішення конфліктних ситуацій, що, скоріше за все, свідчить про відсутність безпечного й анонімного шляху подання скарг для здобувачів або не інформування про ці шляхи.

Рекомендація: створення можливості та інформування студентів про шляхи безпечного вирішення конфліктних ситуацій на будь-яких рівнях.

Присутність лише одного викладача на усній частині екзамену можуть викликати сумніви в об'єктивності оцінювання. Також відсутність тестових завдань у письмових роботах, на користь відкритих відповідей також розширює простір для необ'єктивності.

Рекомендації ЗВО: Запровадити анонімне опитування здобувачів вищої освіти щодо наявності/відсутності порушень академічної доброчесності; використання валідних методів контролю, чіткості і зрозумілості критеріїв оцінювання з дисциплін, що викладаються на ОП

Рівень відповідності Критерію 5:

Загальна оцінка В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5:

Програма по критерію в основному відповідає критерію 5, недоліки не є суттєвими та можливо виправити згідно рекомендацій.

Критерій 6. Людські ресурси

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Грунтуючись на відомостях про самооцінювання МДУ, на наданій за запитом таблиці відповідності викладачів Ліцензійним умовам провадження освітньої діяльності, а також відповідності викладачів тим дисциплінам, які вони викладають, та за результатами проведеної зустрічі з академічним персоналом, що викладає на освітній програмі “Туризм”, експертна комісія констатує, що ЗВО належним чином обґрунтував та надав раціональне пояснення щодо кожної дисципліни в межах академічної або професійної кваліфікації викладача. Академічна та професійна кваліфікація викладачів відповідає цілям та програмним результатам навчання. Наприклад, за останні 5 років видано наступні монографії:

1. Розвиток міжнародної конкурентоспроможності туристичних регіонів світу: моногр./К.В. Осипенко. - СПД Чалчинська Н.В., 2017. - 219 с.
2. Формування і реалізація стратегії розвитку туристично-рекреаційного потенціалу регіону: монографія/ за наук. ред. О.В. Булатової - Маріуполь: МДУ, 2013. - 201 с.

Тематика дисертаційної роботи Осипенко Христини Валеріївни пов'язана із сферою туризму. Професор Балабаниць А.В., доцент Мацука В.М регулярно публікують статті та наукові роботи в галузі Туризм, проф.Омельченко В.Я., доцент Кислова Л.А. - в галузі менеджменту та конкурентоспроможності підприємств тощо.

На випусковій кафедрі менеджменту працює 8 осіб з науковими ступенями і званнями.

Кадрове забезпечення освітнього процесу на ОП “Туризм” відповідає вимогам, що наведені у Постанові Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти».

Експертна комісія констатує, що академічна та професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і відбуваються відкрито.

http://mdu.in.ua/Dokumenty/konkurs/polozhennja_pro_provedennja_konkursnogo_vidboru_npp.PDF

Кожного року оголошується конкурс на заміщення вакантних посад, про що подається інформація на сайті Університету та у ЗМІ. Контракт з викладачами заключається на певний період: асистент - 1 рік, доцент - 2 роки, професор - 3 роки, завідувач кафедри - 5 років, що є гарною мотивацією для викладачів постійно розвиватися, щоб відповідати вимогам контракту (певна кількість посібників, публікацій, підручників тощо). Це дозволяє забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Під час виїзної експертизи ЗВО продемонстрував експертній комісії, що під час проведення конкурсу на посади викладачів саме їхній професіоналізм та спроможність забезпечити викладання відповідно до цілей ОП є вирішальними для результатів конкурсного добору.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

Факти, докази та їх аналіз:

Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації практик, має ряд домовленостей та контрактів з базами практик для студентів. Надані за запитом документальні підтвердження на 12 угод з базами практик на термін від 1 до 5 років. Загалом на зустрічі з роботодавцями було з'ясовано, що у 2019 р. практику здобувачі ОП Туризм пройшли у ТОВ "Азовінтур".

За запитом надано протокол з методичного семінару на тему "Щодо проблем забезпечення якості освітніх програм кафедри" від 15.10.2019 за участі роботодавців Бедненко Г.В., Ворожбіт Є.І. та Козицька А.О.

Також факультет проводив "День кар'єри ЄС" 15.04.2019 разом з міською радою.

У заході взяло участь 459 осіб (298 студентів, 91 школяр та 32 представники роботодавців).

Експертною комісією були проаналізовані звіти випускників ОП

Звіт з науково-дослідницької практики у ТОВ "Азовінтур", Чернейкіна К.С.

Звіт з науково-дослідницької практики у ТОВ "Азовінтур", Акопян Л.Е.

Звіт з науково-дослідницької практики у ТОВ "Азовінтур", Смочук А.О.

Експертна комісія переконалась, що ЗВО залучає роботодавців, які мають авторитет у галузі Туризму в м.Маріуполь та є лідерами ринку сфери туристичних послуг, для проведення теоретичних і практичних занять на освітній програмі Туризм, залучає роботодавців до розробки освітніх програм, використовує науковий та виробничий потенціал роботодавців для спільного виконання науково-дослідних робіт, а також організовує стажування педагогічних та науково-педагогічних кадрів на виробництві.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Факти, докази та їх аналіз:

Заклад вищої освіти регулярно (щороку до Дня туризму) проводить Всеукраїнську науково-практичну конференцію студентів, аспірантів та молодих вчених «Сучасні технології управління туристичним та готельно-ресторанним бізнесом», а також круглі столи, наукові ради з представниками роботодавців. До аудиторних занять залучають професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців, але не на регулярній основі. Рекомендацією є зробити акцент на запрошення практиків для здобування практичних навичок. Після зустрічі з фокус групою роботодавців виявилось, що як правило, випускники і здобувачі не мають необхідних практичних навичок для роботи у турагенціях та туроператорах, що не робить їх конкурентоспроможними гравцями на трудовому ринку.

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Факти, докази та їх аналіз:

Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

В МДУ наявні програми академічної мобільності викладачів.

Раз на 5 років кожен викладач повинен пройти підвищення кваліфікації.

В МДУ є внутрішній курс підвищення професійної майстерності для НПП.

Є фінансова мотивація за публікації в Scopus (від 2700 до 5000 грн), що підтвержене

головним бухгалтером. Також фінансово підтримуються відрядження на наукові конференції та обміни (відшкодування квитків по території України).

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Факти, докази та їх аналіз:

Заклад вищої освіти має рейтинг викладачів.

http://mdu.in.ua/Dokumenty/reiting-npp/rejtingi_npp-2018_rik.pdf

Кращі викладачі нагороджуються премією 2-3 рази на рік, що стимулює розвиток викладачів. «Положення про преміювання» відповідає умовам Колективного договору МДУ від 23 березня 2015 р., що знаходиться за посиланням http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/kolektivnij_dogovor_mizh_administracieju_ta_trudov.pdf

Також є внутрішній курс - школа педагогічної майстерності. Однак студентство не приймає участі у оцінці викладацької майстерності, що є певним недоліком.

Загальний аналіз щодо Критерію 6

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6:

Заклад вищої освіти преміює кращих викладачів з рейтингу викладачів.

Кожен викладач раз на 5 років проходить процедуру підвищення кваліфікації.

МДУ сприяє закордонному стажуванню викладачів та міжнародній мобільності.

Наявна система заохочення розвитку НПП, що є позитивною практикою.

Наявна практика залучення роботодавців для покращення ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6:

Певним недоліком є відсутність впливу студентства на оцінювання майстерності викладання.

Рекомендації ЗВО: удосконалити внутрішню систему забезпечення якості в частині стимулювання підвищення викладацької майстерності із зворотнім зв'язком із стейкхолдерами

Лекції від практиків і роботодавців не є регулярними, що є можливістю для покращення.

Рекомендації ЗВО: сприяти залученню на регулярній основі до аудиторних занять на ОП професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Рівень відповідності Критерію 6:

Загальна оцінка В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6:

Експертна група встановила, що професійна кваліфікація викладачів корелює із освітньою програмою в частині освітніх компонентів. Під час виїзної експертизи експертна група підтвердила достовірність представленої ЗВО інформації про академічну та професійну кваліфікацію викладачів, залучених до реалізації освітньої програми.

Програма по критерію в основному відповідає критерію 6, недоліки не є суттєвими.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертна група пересвідчилась у реальному використанні спеціальних матеріально-технічних ресурсів, які є необхідними для викладання конкретних дисциплін, включених до ОП.

Експертна група встановила, що достатньою для реалізації ОП є бібліотека, у т. ч. наповнення фондів, <http://mdu.in.ua/index/biblioteka/0-10>
http://mdu.in.ua/index/biblioteka_kostjantinos_levendis/0-108.

Обсяг фондів навчальної, наукової літератури - 158801 примірників. Навчальні дисципліни, вивчення яких передбачено ОП “Туризм” повністю забезпечені необхідною навчальною та методичною літературою, перелік фахових періодичних видань за ОП становить 18 примірників 1992- 2018 років надходження, серед яких “Український туризм” (2015-2017 р.н), “Міжнародний туризм” (2015 р.н.), Travelspy (2018), Totalescape (2018) тощо.

Експертною групою під час виїзної експертизи здійснений огляд та встановлена наявність матеріальних ресурсів, що передбачають якісну реалізацію освітньої програми.

Віртуальний тур по Маріупольському державному університету за посиланням <https://www.google.com/maps/@47.102121,37.5257569,3a,75y,90t/data=!3m6!1e1!3m4!1sAF1QipO1onNZ-pFADJAu1VT2887G-afKm23IxcIfHtCb!2e10!7i10000!8i5000>.

На зустрічі із студентами та студентським самоврядування було зазначено, що гуртожиток МДУ оновлений, щойно після ремонту. Планується будівництво ще одного корпусу гуртожитка.

Інша інфраструктура освітнього середовища повністю відповідає ОП.

ЗВО при огляді матеріально-технічної бази продемонстрував обладнання, необхідність якого зумовлена особливостями програми. Зокрема теплі відремонтовані аудиторії, обладнані мультимедійними проекторами, комп'ютерні класи із ліцензійним програмним забезпеченням.

Якість і цінову політику надання послуг в студентській їдальні експерти перевірили особисто під час виїзної експертизи протягом обіднього часу три дні поспіль.

Навчально-методичне забезпечення ОП знаходиться у відкритому доступі для студентів на навчальному порталі <http://moodle.mdu.in.ua/> та у інституційному депозитарії.

Отже, ЗВО продемонстрував наявні фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертна група під час виїзної експертизи переконалась, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми, що акредитується. Це підтвердили під час зустрічей фокус-групи здобувачів ОП, студентського самоврядування, викладачів ОП.

Показник забезпечення навчальними приміщеннями (з урахуванням навчання у 3 зміни) становить 2,6 м.кв, Соціально-побутова інфраструктура МДУ включає Наукову бібліотеку, медичний пункт, їдальні та буфети, гуртожиток на 450 місць, спортивний комплекс.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Факти, докази та їх аналіз:

Експертна група під час виїзної експертизи переконалась, що освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, в частині дотримання санітарних норм, охорони публічного порядку. Крім того,

в університеті працює медичний пункт та штатний медпрацівник, що можна вважати доброю практикою в контексті критерію 7.

В університеті працює практичний психолог. ЗВО представив посадову інструкцію практичного психолога, затверджену ректором університету 26.03.2019 р., журнал протоколів індивідуальних консультацій, журнал обліку роботи практичного психолога, журнал проведення корекційно-відновлюваної роботи практичним психологом. Це можна вважати доброю практикою в контексті психічного здоров'я.

ЗВО представлені накази про затвердження інструкцій з безпеки життєдіяльності студентів в літній період (№211 від 31.05.2018), про проведення інструктажу з безпеки життєдіяльності (№276 від 29.08.2019) , про заходи з безпеки життєдіяльності здобувачів вищої освіти під час зимових канікул, новорічних та різдвяних свят (№499 від 19.12.2018) та ін.

Експертна група під час виїзної експертизи переконалась, що освітнє середовище дозволяє задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою <http://mdu.in.ua/photo/>. ЗВО демонструє цінності академічної спільноти, практики соціальних взаємодій (зокрема взаємоповагу та взаємну вимогливість). Про це та інше за посиланням <http://mdu.in.ua/news/>.

На зустрічі з представниками органів студентського самоврядування, експертна комісія переконалась, що ЗВО під час прийняття рішень щодо організації освітнього середовища орієнтується на потреби та інтереси студентів.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Під час зустрічі із адміністративним персоналом, із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами, експертна комісія переконалась, що підтримка здобувачів освіти у контексті питань, що безпосередньо стосуються організації навчання і викладання, здійснюється належним чином. Йдеться про роботу деканату, інших допоміжних підрозділів та їх взаємодію із студентами. Тривожних сигналів, зауважень з боку здобувачів не виявлено.

Інформаційна підтримка включає у себе наявність зручної та ефективної системи

інформування здобувачів освіти як з освітніх, так і позаосвітніх питань на сайті МДУ за посиланням.

Освітня підтримка – університетська за посиланням

<http://mdu.in.ua/index/student/0-80>

факультетська за посиланням

<http://elf.mdu.in.ua/>

випускової кафедри: розділ кафедра менеджменту на сайті факультету

<http://elf.mdu.in.ua/index/menedzhment/0-13>

інформаційна, зокрема, розклад занять за посиланням

http://elf.mdu.in.ua/index/rozklad_denna/0-16

Студентська рада МДУ http://mdu.in.ua/index/studentska_rada/0-72

Студентська рада ЕПФ http://elf.mdu.in.ua/index/studentska_rada/0-9

Практика та працевлаштування <http://mdu.in.ua/index/voppv/0-114>.

Соціальна підтримка надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів

<http://mdu.in.ua/index/struktura/0-5>

<http://mdu.in.ua/index/mizhnarodni centri/0-27>

http://mdu.in.ua/index/studentska_rada/0-72

Якість підтримки здобувачів вищої освіти оцінюється на доброму рівні виходячи з їхньої зручності та корисності для здобувачів, задоволеності останніх.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

МДУ продемонстрував, що створив умов для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. За запитом експертної групи був представлений план-графік на 2018-2020 рр. реконструкції та проведення ремонту навчальних корпусів Маріупольського державного університету щодо доступності до навчальних приміщень осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення відповідно до Ліцензійних умов проходження освітньої діяльності, затверджений протоколом засідання Вченої ради від 09 листопада 2018 р №3. Також надана копія договору підряду №263/10 від 30.10.2019 щодо поточного ремонту входу з пристроєм пандуса в гуртожитку МГУ за адресою: пр.Будівельників,52 в м. Маріуполь.

ЗВО представив перелік студентів, що отримують грошову допомогу для оплати за навчання, серед яких є Устименко Анастасія з багатодітної сім'ї, Алексеєнко Марина (батьки отримують мінімальний розмір заробітної плати), Артюшевська Тетяна (малозабезпечена родина), Кирилова Єлизавета (загинув батько), Беретелі Альона (із зони АТО через центр Донбас-Україна).

Отже, ЗВО продемонстрував, що він вжив усіх розумних заходів, аби забезпечити умови для здобуття права на освіту тим здобувачам, які мають особливі освітні потреби.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

В цілому в МДУ наявні політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій.

Прийнятий Етичний кодекс

МДУ, http://mdu.in.ua/Dokumenty/ustanovchi/etichnij_kodeks_mdu.pdf

в якому зазначена процедура вирішення конфліктних ситуацій. В МДУ є постійно діюча Комісія з питань дотримання Етичного кодексу

В МДУ діє комісія з питань запобігання та виявлення корупції

http://mdu.in.ua/Dokumenty/korup/polozhennja_pro_komisiju.pdf

Повідомити про факти корупції можна за посиланнями

<http://mdu.in.ua/index/kontakty/0-150#zvorot>

http://mdu.in.ua/index/antikorupcijnij_zakhodi/0-173

Антикорупційні заходи розташовані у відкритому доступі за посиланням

http://mdu.in.ua/index/antikorupcijnij_zakhodi/0-173

На проведених згідно програми роботи експертної комісії зустрічах було зазначено, що конфліктні ситуації не мали місця, відповідно й прикладів їх вирішення не було наведено.

В університеті існує, крім електронної, фізична скринька довіри.

Експертною комісією рекомендовано удосконалити процедуру вирішення конфліктних ситуацій шляхом включення питання розгляду повідомлень про сексуальні домагання. На даний час це питання не прописано в Етичному кодексі.

Загальний аналіз щодо Критерію 7

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7:

Фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах освітньої програми.

ЗВО створює умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами.

Освітнє середовище у цілому безпечне для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти за ОП, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси. ЗВО здійснює підтримку здобувачів освіти у контексті питань, що безпосередньо стосуються організації навчання і викладання.

В університеті працює медичний пункт, штатний медпрацівник, та практичний психолог. Це є позитивна практика у контексті критерію 7.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7:

Відсутність прикладів вирішення конфліктних ситуацій не дає можливості оцінити дієвість процедури, прийнятої в університеті. Питання розгляду повідомлень про сексуальні домагання не прописані у внутрішніх нормативних документах. Це є недоліком в контексті критерію 7.

Рекомендація: удосконалення правил вирішення конфліктних ситуацій, які мають обов'язково передбачати процедури щодо розгляду повідомлень про сексуальні домагання.

Рівень відповідності Критерію 7:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7:

Фінансові, матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення ОП відповідає в цілому акредитаційним вимогам.
В цілому в ЗВО наявна політика і процедура вирішення конфліктних ситуацій, яку, однак, рекомендовано удосконалити.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Розроблення, затвердження, моніторинг та періодичний перегляд ОП відбувається згідно із визначеною загально інституційною політикою та процедурами внутрішнього забезпечення якості вищої освіти. Положення про систему внутрішнього забезпечення якості в Маріупольському державному університеті знаходиться за посиланням http://mdu.in.ua/index/jakist_osvity/0-276
Нормативні положення, що забезпечують освітній процес в МДУ, розташовані за посиланням http://mdu.in.ua/index/normativne_zabezpechennya/0-53
Рекомендації ЗВО щодо подальшого удосконалення процедури моніторингу та періодичного перегляду ОП, що базується на процедурах внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (в частині сертифікації системи управління якістю)

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

На проведеній експертною комісією зустрічі із здобувачами вищої освіти освітньої програми, що акредитується, були присутні всі здобувачі 2-го року навчання: Акоюн Ліна Едуардівна, Смочук Аліна Олегівна, Чернейкіна Катерина Сергіївна та здобувач 1-го року навчання: Суханов Федір Дмитрович. Здобувачі зазначили, що ЗВО організовує періодичні студентські опитування, результати яких реально впливають на зміст навчання і викладання. Приклади анкет та результати їх узагальнення були надані за запитом експертній групі. Запрошення анкетування студентів за посиланнями: Телеграм https://t.me/mdu_mariupol/1155 Інстаграм https://www.instagram.com/p/B36b5C-F_f2/?igshid=1x91v1c3r474r&fbclid=IwAR00O4szqQH17hrTrmr4Nd2UCZ65YMD9QC6uIz63uXNGDoWrFFmZgAfq4ZQ
Фейсбук <https://www.facebook.com/mdu.mariupol/photos/a.586372448151481/2296873887101320/?type=3&theater>
Твіттер https://twitter.com/mgu_mariupol/status/1186550530555953152
Позиція органів студентського самоврядування стосовно питань організації освітнього процесу сприймається серйозно та є важливим фактором для прийняття рішень.
На проведеній експертною комісією зустрічі із представниками студентського самоврядування були присутні Яровий Сергій Сергійович, Реуцька Марія Максимівна, Шамара Роман Павлович, Гориславська Лілія Вікторівна, Коваленко Олександр Андрійович. Зокрема Сергій Яровий, який донедавна очолював студраду зазначив, що брав участь у

засіданнях вченої ради університету та готував проекти рішень.

Отже, періодичний зворотній зв'язок від студентів, який є обов'язковим складовим внутрішнього забезпечення якості ОП, наявний.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Факти, докази та їх аналіз:

На проведеній експертною комісією зустрічі з роботодавцями були присутні: керівник туристичної агенції “Лімпопо” Бедненко Ганна Володимирівна; керівник туристичної агенції “Парті-тревел” Ясинська Марина Василівна; керівник “Агенції місцевої демократії” у Маріуполі Козицька Аліна Олексіївна. Стейкхолдери зазначили, що їх залучають до перегляду освітньої програми, до керівництва практикою у студентів. З іншого боку, роботодавці залучають здобувачів до проведення різноманітних заходів, неформальної освіти, зокрема:

Презентація проекту Skill Lab, Skill Lab 2 представниками Маріупольської Спілки Молоді http://mdu.in.ua/news/studentiv_mdu_zaproshujut_na_osvitnju_programu_skills_lab_podacha_za_javok_do_21_listopada/2018-11-16-2790

Презентація проекту «Маріуполь відкритий для молоді», від представників Маріупольської Спілки Молоді та Агенції місцевої демократії в Маріуполі

http://mdu.in.ua/news/mariupol_vidkritij_dlja_molodi_studentam_mdu_zaprosili_na_trening_dlja_gromadskikh_aktivistiv/2019-09-12-3253

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Освітня програма акредитується вперше, отже випускників не має. Однак, кафедра менеджменту, яка є випускною для даної освітньої програми, запросила на зустріч із стейкхолдерами свою випускницю Козицьку Аліну Олексіївну, що представляла громадську організацію “Агенцію місцевої демократії у Маріуполі”.

ЗВО Маріупольський державний університет має практику збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників, яка представлена у музеї історії і археології університету <http://history.mdu.in.ua/index/museum/0-6>, який відвідали експерти під час огляду матеріальної бази, унаочненою картою з позначенням країн і міст, де працюють випускники університету.

Окрім того фахівець навчального відділу збирає відомості про працевлаштування випускників освітнього ступеня “бакалавр” та “магістр”, які в подальшому розглядаються на ректораті. Зокрема, за матеріалами засідання ректорату МДУ від 18 березня 2019 р. у відомостях про працевлаштування випускників освітнього ступеня “бакалавр” зазначено, що за спеціальністю “туризм” всього випускників - 7, продовжили навчання - 6, працевлаштовані - 1.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

ЗВО не надав доказів, що внутрішня система забезпечення якості забезпечує адекватне реагування на недоліки, які виявляються в ОП під час здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості. За запитом експертів наданий витяг з протоколу засідання науково-методичної ради від 13.03.2019 р №3. Порядок денний: Про результати моніторингу забезпечення якості вищої освіти в МДУ. Однак, недоліків, виявлених в ОП та результатів адекватного реагування на них під час здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості, ЗВО не було представлено. Щодо поширення позитивних практик, наявних на ОП, доказів не було надано.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Офіційних скарг щодо провадження освітньої діяльності як за освітньою програмою, що акредитується, так і за іншими освітніми програмами закладу вищої освіти не виявлено; за запитом – скарги відсутні.

ОП «Туризм» спеціальності 242 Туризм за другим (магістерським) рівнем акредитується вперше. Зауваження та пропозиції з акредитації за напрямом підготовки 6.140103 Туризм у 2018 р. були взяті до уваги під час формування та реалізації ОП.

1. Посилити роботу щодо впровадження спеціалізацій за спеціальністю 242 «Туризм» з метою забезпечення конкурентоспроможності випускників на ринку праці та задоволення потреб регіону. В ОП «Туризм» передбачено спеціалізації: «Туристична діяльність»; «Міжнародний туризм» (Рішення Вченої ради МДУ, протокол №8, від 28 лютого 2018 року), які, на думку експертів, обмежили вибірково складову для здобувачів.

2. Продовжити роботу щодо поповнення електронного бібліотечного фонду сучасними професійно орієнтованими виданнями в галузі туризму. На офіційному сайті бібліотеки МДУ за посиланням <http://slibr.mdu.in.ua/>

підтримується актуальна інформація щодо стану та наявності електронного каталогу професійно орієнтованих видань в галузі туризму. Як позитивну практику, слід відмітити щорічну комплектацію набору підручників з нормативних дисциплін для студентів

3. Продовжити роботу щодо посилення дистанційного забезпечення викладання дисциплін циклів загальної та професійної підготовки. Рекомендація реалізовується через систему дистанційного навчання “Moodle”. Рекомендація експертної групи - повністю реалізувати систему дистанційного навчання для здобувачів, які цього потребують.

4. Продовжити роботу щодо розширення та оновлення комп'ютерного парку та придбання ліцензованих комп'ютерних програм, які рекомендовані для використання в освітньому процесі. За запитом експертної групи під час роботи в ЗВО були представлені Договори на отримання ліцензованого програмного забезпечення, яке використовується для досягнення цілей та програмних результатів ОП, зокрема, програми Парус.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Факти, докази та їх аналіз:

Студенти беруть участь в опитуванні в т.ч. щодо якості викладання навчальних дисциплін ОП, яке організовує навчальний відділ університету. Результати оцінювання та побажання враховуються завідувачем кафедри та викладачами для удосконалення викладання навчальних дисциплін. Таким чином, студенти залучаються до інших процедур забезпечення якості ОП. Анкети за допомогою яких проводяться опитування здобувачів вищої освіти, були представлені за запитом.

Документальне підтвердження участі студентського самоврядування у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП було представлено, зокрема, затвердженням переліком членів вченої ради університету (із участю студентів).

Загальний аналіз щодо Критерію 8

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8:

ЗВО продемонстрував, що вживає заходів задля того, аби розуміти загальні кар'єрні шляхи випускників і використовувати їхній досвід.

Культури якості наявна в академічній спільноті ЗВО.

ЗВО врахував зауваження і пропозиції, висловлені під час попередніх акредитацій.

ЗВО продемонстрував, що взаємодія із роботодавцями носить постійний характер.

В МДУ позиція органів студентського самоврядування стосовно питань організації освітнього процесу сприймається серйозно та є важливим фактором для прийняття рішень.

Як позитивну практику, слід відмітити щорічну комплектацію набору підручників з нормативних дисциплін для студентів

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8:

На думку експертів, слабкою стороною щодо критерію 8 є недостатня дійовість процедур внутрішнього забезпечення якості. Зокрема, ЗВО не було представлено недоліків, виявлених в ОП та результатів адекватного реагування на них під час здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості.

Рекомендації ЗВО щодо подальшого удосконалення процедури моніторингу та періодичного перегляду ОП, що базується на процедурах внутрішнього забезпечення якості вищої освіти (в частині сертифікації системи управління якістю).

Запровадити повноцінну систему дистанційного навчання для здобувачів, які цього потребують.

Рівень відповідності Критерію 8:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8:

Внутрішня система забезпечення якості освіти у контексті освітньої програми за спеціальністю «Туризм» потребує подальшого удосконалення.

Критерій 9. Прозорість та публічність

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Факти, докази та їх аналіз:

Нааявні чіткі та зрозумілі правила щодо прав та обов'язків усіх учасників освітнього процесу. Усі типи внутрішніх (локальних) нормативно-правових актів, що діють у ЗВО легкодоступні для тих, чий права та обов'язки вони регулюють за посиланням [http://mdu.in.ua/index/normativni dokumenty/0-254](http://mdu.in.ua/index/normativni_dokumenty/0-254).

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін (стейкхолдерів).

Факти, докази та їх аналіз:

На зустрічі із стейкхолдерами (роботодавцями) керівник туристичної агенції “Парті-тревел” Ясинська Марина Василівна зазначала, що з нею проводили консультації при розробці освітньої програми та врахували пропозиції щодо включення дисципліни, що вивчає туристичну логістику.

На сайті Маріупольського державного університету за посиланням <http://mdu.in.ua/publ/> винесені на обговорення внутрішні нормативно-правові положення, однак ОП та немає. Експертною групою рекомендовано ЗВО оприлюднювати для громадського обговорення проекти ОП та змін до них у відкритому доступі не пізніше як за 1 місяць до їх розгляду, а також таблицю пропозицій протягом 1 тижня після закінчення громадського обговорення.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін (стейкхолдерів) та суспільства.

Факти, докази та їх аналіз:

На сайті оприлюднена освітня програма “Туризм” за спеціальністю 242 “Туризм” для вступників 2018 р., за якою проводиться акредитація за посиланням

<http://mdu.in.ua/Ucheb/OPP/mag/turizm.pdf>

та освітня програма переглянута із внесеними змінами для вступників 2019 р за посиланням

<http://mdu.in.ua/Ucheb/OPP/mag-2019/turizm.pdf>.

Робочі програми усіх освітніх компонентів, включених до ОП, розташовані за посиланням <http://moodle.mdu.in.ua/course/index.php?categoryid=12>

Обсяг інформації, що оприлюднюється, достатній для того, аби забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою

Загальний аналіз щодо Критерію 9

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9:

В цілому діяльність ЗВО - прозора і публічна.
Заклад дійсно виконує свою суспільну місію.
Нормативно-правові акти, що діють у ЗВО легкодоступні для тих, чії права та обов'язки вони регулюють.
Співпраця із стейкхолдерами, підтверджена на проведених зустрічах.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9:

Відсутність оприлюднення для громадського обговорення проектів ОП та змін до них у відкритому доступі.
Експертною групою рекомендовано ЗВО оприлюднювати для громадського обговорення проекти ОП та змін до них у відкритому доступі не пізніше як за 1 місяць до їх розгляду, а також таблицю пропозицій протягом 1 тижня після закінчення громадського обговорення.

Рівень відповідності Критерію 9:

В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9:

Обсяг інформації, що оприлюднюється, достатній для того, аби забезпечити можливість потенційних вступників зробити поінформований вибір щодо вступу на програму, а роботодавців – щодо цілей та змісту підготовки здобувачів за цією програмою.
Недоліки, описані вище, не є суттєвими

Критерій 10. Навчання через дослідження

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

Факти, докази та їх аналіз:

Не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напрямові досліджень наукових керівників.

Факти, докази та їх аналіз:

Не застосовується.

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

Факти, докази та їх аналіз:

Не застосовується.

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

Факти, докази та їх аналіз:

Не застосовується.

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

Факти, докази та їх аналіз:

Не застосовується.

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

Факти, докази та їх аналіз:

Не застосовується.

Загальний аналіз щодо Критерію 10

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10:

Не застосовується.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10:

Не застосовується.

Рівень відповідності Критерію 10:

Не застосовується.

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10:

Не застосовується.

5. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження та зауваження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

Зауважень немає

6. Підсумки

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма, що акредитується, відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій	Рівень відповідності
Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	Рівень В
Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми	Рівень Е
Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	Рівень В
Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою	Рівень В
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	Рівень В
Критерій 6. Людські ресурси	Рівень В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	Рівень В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	Рівень В
Критерій 9. Прозорість та публічність	Рівень В
Критерій 10. Навчання через дослідження	Рівень В

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, відсутні

До звіту додається:

- дорадчий висновок представника роботодавців
- окремі думки членів експертної групи
- програма відвідування ЗВО
- Запит на додаткові докази

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Голова експертної групи (електронний підпис)

(Архипова Л.М.)

Члени експертної групи (електронні підписи)

(Бочарова Ю.Г.)
(Агарков М.В.)

ПРОГРАМА

виїзду експертної групи під час проведення акредитаційної експертизи

1. Призначення та статус цієї програми

Ця програма є документом, що фіксує спільний погоджений план роботи експертної групи у закладі вищої освіти (далі – ЗВО) під час проведення акредитаційної експертизи освітньої програми, а також умови її роботи. Дотримання цієї програми є обов'язковим як для ЗВО, так і для експертної групи. Будь-які подальші зміни цієї програми можливі лише за згодою як експертної групи, так і ЗВО.

Узгоджена програма виїзду фіксується в інформаційній системі Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти і є частиною матеріалів акредитаційної справи.

2. Загальні умови роботи експертної групи

2.1. ЗВО на час виїзду експертної групи надає їй приміщення для роботи, та, за потреби, окреме приміщення для проведення зустрічей.

2.2. ЗВО забезпечує доступ членів експертної групи до мережі Інтернет із використанням бездротової технології Wi-Fi. У виняткових випадках доступ до мережі Інтернет може бути забезпечений іншим способом.

2.3. Внутрішні зустрічі експертної групи є закритими; крім випадків, коли це погоджено експертною групою, на ній не можуть бути присутні працівники ЗВО та інші особи.

2.4. ЗВО забезпечує присутність осіб, визначених у розкладі виїзду для кожної зустрічі, у погоджений час.

Зустрічі, включені до розкладу виїзду, є закритими. На них не можуть бути присутніми особи, що не запрошені на неї відповідно до розкладу.

2.5. У розкладі виїзду передбачається резервна зустріч, на яку експертна група може запросити будь-яких осіб, якщо проведення такої зустрічі зумовлене необхідністю проведення акредитаційної експертизи. Експертна група повідомляє про це ЗВО у розумні строки; ЗВО має вжити розумних заходів, аби забезпечити участь відповідної особи у резервній зустрічі.

2.6. У розкладу виїзду передбачено відкриту зустріч. ЗВО зобов'язаний завчасно повідомити усіх учасників освітнього процесу за відповідною освітньою програмою про дату, часу і місце проведення такої зустрічі.

2.7. ЗВО надає документи та іншу інформацію, необхідну для проведення акредитаційної експертизи, на запит експертної групи.

2.8. Контактною особою від ЗВО з усіх питань, пов'язаних з акредитацією освітньої програми, є гарант освітньої програми, вказаний у відомостях про самооцінювання.

2.9. Акредитаційна експертиза проводиться за адресою: просп. Будівельників, 129-а, м. Маріуполь, Донецької обл., Маріупольський державний університет

3. Розклад роботи експертної групи

Час	Зустріч або інші активності	Учасники
<i>День 1 – 20 листопада 2019 р.</i>		
0830–0900	Приїзд експертної групи до ЗВО	
0900–0930	Організаційна зустріч з гарантом ОП	Члени експертної групи; гарант ОП
0930–1000	Підготовка до зустрічі 1	Члени експертної групи
1000–1030	Зустріч 1 з керівником та менеджментом ЗВО	Члени експертної групи; гарант ОП; керівник ЗВО; керівник підрозділу, у якому реалізовується ОП; декан факультету
1030–1100	Підведення підсумків зустрічі 1 і підготовка до зустрічі 2	Члени експертної групи
1100–1200	Зустріч 2 з академічним персоналом	Члени експертної групи; гарант ОП; науково-педагогічні працівники, що безпосередньо відповідають за зміст освітньої програми, а також викладають на цій програмі (не більше 10 осіб)
1200–1230	Підведення підсумків зустрічі 2	Члени експертної групи
1230–1330	Обідня перерва	
1330–1400	Підготовка до зустрічі 3	Члени експертної групи
1400–1500	Зустріч 3 зі здобувачами вищої освіти	Члени експертної групи; здобувачі вищої освіти, які навчаються на ОП (для магістерських програм – по 3-4 здобувачі з кожного року навчання)
1500–1530	Підведення підсумків зустрічі 3 і підготовка до зустрічі 4	Члени експертної групи
1530–1630	Зустріч 4 з роботодавцями	Члени експертної групи; представники роботодавців, що залучені до здійснення процедур внутрішнього забезпечення якості ОП
1630–1700	Підведення підсумків зустрічі 4	Члени експертної групи
<i>День 2 – 21 листопада 2019 р.</i>		
0830–0900	Приїзд експертної групи до ЗВО	
0900–1030	Огляд матеріально-технічної бази, що використовується під час реалізації ОП	Члени експертної групи; гарант ОП
1030–1100	Підготовка до зустрічі 5	Члени експертної групи
1100–1130	Зустріч 5 із адміністративним персоналом	Члени експертної групи; керівник або представник структурного підрозділу, відповідального за забезпечення якості у ЗВО; керівник або представник приймальної комісії
1130–1200	Підведення підсумків зустрічі 5 і підготовка до зустрічі 6	Члени експертної групи

1200–1230	Зустріч 6 з представниками студентського самоврядування	Члени експертної групи; представники студентського самоврядування (1–2 особи від органу студентського самоврядування ЗВО, які відповідають за участь студентів у внутрішній системі забезпечення якості вищої освіти; 2–3 особи від органу студентського самоврядування відповідного структурного підрозділу, у якому реалізовується ОП)
1230–1300	Підведення підсумків зустрічі 6	Члени експертної групи
1300–1400	Обідня перерва	
1400–1500	Відкрита зустріч	Члени експертної групи; усі охочі учасники освітнього процесу (крім гаранта ОП та представників адміністрації ЗВО)
1500–1530	Підведення підсумків відкритої зустрічі і підготовка до зустрічі 7	Члени експертної групи
1530–1600	Зустріч 7 із допоміжними (сервісними) структурними підрозділами	Члени експертної групи; керівник або представник HR-департаменту; керівник або представник відділу по роботі зі студентами; керівник або представник фінансового департаменту
1600–1630	Резервна зустріч	Члени експертної групи; особи, додатково запрошені на резервну зустріч
1630–1700	Підведення підсумків зустрічі 7 та резервної зустрічі та підготовка до фінальної зустрічі	Члени експертної групи
1700–1730	Фінальна зустріч	Члени експертної групи; керівник ЗВО; гарант ОП
День 3 – 22 листопада 2019 р		
0900–1800	«День суджень» – внутрішня зустріч експертної групи	Члени експертної групи

Запит на додаткові докази експертної групи для проведення акредитаційної експертизи освітньої програми «Туризм» у Маріупольському державному університеті

№	Додаткові докази
1	Індивідуальні навчальні плани здобувачів вищої освіти 1-4 років навчання
2	Каталог вибірових дисциплін наприклад, на 2018-2019 рр., на 2019-2020 рр.
3	Заяви здобувачів вищої освіти щодо вивчення конкретних дисциплін
4	Накази щодо створення груп для вивчення вибірових дисциплін, а також інші документи, у яких розглядається дане питання (протоколи вчених рад факультетів, кафедр тощо)
5	Перелік баз практики здобувачів вищої освіти та відповідні договори із базами практики
6	Анкети, за допомогою яких проводяться опитування здобувачів вищої освіти, документи, у яких зафіксовано обговорення на різних рівнях (кафедра, факультет, університет в цілому) результатів опитування, рішення та заходи, які прийнято / реалізовано за результатами опитувань
7	Наказ / інший документ, який визначає перелік дисциплін, які викладаються іноземною мовою
8	Документи, що підтверджують право / спроможність НПП викладати дисципліни іноземною мовою
9	Угоди щодо навчання за програмами подвійних дипломів
10	Документи здобувачів вищої освіти та НПП, що засвідчують навчання за програмами подвійних дипломів / стажування, академічний обмін

11	Рішення Конференції трудового колективу МДУ щодо складу комісії з питань дотримання етичного кодексу
12	Договір про співпрацю №25/06 від 25.06.2018р. з ТОВ «АНТИПЛАГІАТ» до 31.12.2025
13	Декілька звітів про перевірку робіт здобувачів вищої освіти (курсів роботи, звіти з практики)
14	План-графік на 2018-2020 рр. реконструкції та проведення ремонту навчальних корпусів Маріупольського державного університету щодо доступності до навчальних приміщень осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення Акти виконаних робіт
15	Звіти про внутрішні аудити, моніторинги, вимірювання якості освітньої діяльності
16	Документ, що регламентує розробку, затвердження, періодичний перегляд та закриття освітніх програм (з посиланням на сайт університету)
17	Документи, що підтверджують співпрацю з роботодавцями (договори, угоди, листування щодо перегляду освітньої програми)
18	Зауваження та пропозиції, надані при ліцензуванні ОП;
19	Зміст офіційних скарг щодо провадження освітньої діяльності як за освітньою програмою, що акредитується, так і за іншими освітніми програмами закладу вищої освіти (за наявності)
20	Документ ЗВО, що регламентує процедуру врегулювання конфліктних ситуацій в межах освітньої програми, що акредитується
21	Заходи, вжиті ЗВО щодо вирішення конфліктних ситуацій
22	Дані щодо професійної кваліфікації викладачів, залучених до реалізації ОП (згідно ліцензійних вимог провадження освітньої діяльності №1187 від 30.12.2015

23	Договори на отримання ліцензованого програмного забезпечення
24	Документ, який регламентує визнання результатів навчання в інших ЗВО та в неформальній освіті (з посиланням на сайт університету).
25	Документальне підтвердження участі студентського самоврядування та роботодавців у процедурах внутрішнього забезпечення якості ОП
26	Розпорядження про перелік навчальних дисциплін, що виносяться на ректорський контроль знань; завдання для ректорських робіт, роботи здобувачів
27	Накази, розпорядження , що підтверджують формування та динаміку змін контингенту студентів ОП за 2018-2019рр.
28	Методичне забезпечення державної атестації, курсового проектування
29	Критерії оцінювання знань і вмінь студентів (з посиланням на сайт університету)
30	Звіти з науково-дослідних робіт випускової кафедри
31	Фахові періодичні видання та забезпечення дисциплін навчальними матеріалами (в бібліотеці при ознайомленні з матеріально-технічною базою)
32	Наказ на затвердження тем магістерських робіт випускників програми